

Světla Minulosti.

Napsal M. A. ŠIMÁČEK.

Vyrostlý bez bratrů a bez sestry, bez zábav a her druhů, uvyklý domovu a samotářským snům — žil, bážil a zálibně takřka hýřil jen ve svých rozzhavených fantasiích sedaje nad Ovidem a Vergilem, nad Byronem i Mussetem, nad Poem i Hugem. Potají sám literární už snad od quarty, a v podané lyrické sloce nebo pokusu aforistické prosy viděl v těch dobách krom v dobru skládaných zkouškách — jedinou radost a u spokojení životní. I cizí řeči, zejména frančtinu a ruštinu pěstoval, a ukázky jeho pseudonymních pečlivých a obratných překladů drobných některých prací veršem i prosou (Copée, Cazalis, Daudet — Polonskij, Samsonov, Sěedrin) přinesly v té době i některé přední belletristické listy.

K postačitelnosti takového uzavřeného života přispívala hodně i dávka hypochondrie vypěstované vychováním. Pozdní syn jedináček byl již od dětství ošetřován jako nakřáplé vajíčko, a ustavičnou bázní o něj, v nepřetržitém dozoru a v stálém namlouvání: "Ty jsi slabý, ty se musíš moc a moc šetřit!" A poněvadž vskutku byl ne dužný, ale velice útlé konstituce (otec oženil se teprve as ve 40 letech, když se byl hodně vysvětlil, matka byla slabá drobná osoba), a poněvadž varovně se každého tělesného tužení jako možného nebezpečí, a jen duch se namáhal a tělo choulostivě, vypěstován z chlapce mladík neschůplý, bázlivý, samotářský, hloubavý a hodně hypochondrický.

Proti této hypochondrii začal se bojovat strýc doktor z vrozeného již odporu proti každému zchoulostivění a rozněklosti, ale první ukvapené trochu pokusy o její vykořenění radikálním otažováním — cestami na hony a jízdami do okolí — skončily dosti nezdařené počínáním bronchitidou. Proto sledován starším lékařem později postup nenáhlý, přirozený a takřka nepozorovaný, jenž prodloužil dobu vedl k úspěšným výsledkům fyzickým i k rozjasnění nadějí a probouzející se radosti ze života.

V této mladické hypochondrii však a vyplývající z ní úzkostným pozorování svého těla i všech svých pocitů tkvěly nejen kořeny stáje činné a záhy vypěstované sebeanalýzy, ale i nejmočnější vlastně pohnutky pozdějšího rozhodnutí k přestoupení na studium medicíny, jež mělo v průběhu svém ve všech směrech tak veliký vliv na změnu pojmání a způsobu života a znamenalo v mnohých věcech přímé zrevolucionování dosavadních názorů.

Dva momenty z počátku hlavně účinkovaly: vliv poznávaných názorů materialistické filosofie a zapadnutí do společnosti několika kolegů mediků, užívajících počítků dosažené svobody hltavými douškami.

V.

První veselé pitky, první osmělené chůze do nočních kaváren, první pocel nalčených tváří a rtů, první chvilivá objímání prodejních ramen a šlaj, závraté vášně, muky vystřízlivění, utápění výčitek v nových pitkách a novém hýření, nejdříve lhaný, pak navyklý výsmech všemu rozměklému cítění, panické stydlivosti a úzkostlivosti, zmyslný až k šílenosti odboj proti všemu šosáctví a zpátečnictví — do něhož házena v rozpěnění zbjahnulosti i morality a společenské ohledy — zálibně pěstovaná tvrdost a bezohlednost, bláznovost a cynismus, zprvu jen z koketerie lidený, později z jakéhos vynuceného přesvědčení okázale na odív stavený; to byly známky té náhle vypuklé bouře, té revoluční periody proti dosavadnímu poetickému snůvkovství, pod jehož povrchem však byly tajně plynuly již dávno žhavé představy rozpulitelských žití i žen, ohnivých rozkoší i sladkého umdlévání.

Trvalo po celých pět let toto divoké členství "druhině kadavrá", toto neuasynné, umíněné

protestování proti domněle "mrzáckému, idiotickému" způsobu života let minulých.

Na ženu pohlíženo jen jako na stvoření s tělem pro muže a na dřívější horoucí city k deucešce pana fidického jako na komickou lasku opozdělého gymnasiaty, hodnou nejobdivějšího ironisování.

V nevyhnutelných prázdninových stycích s ní jeveno nejprve zmyslné vyhýbání, chlad v řeči, pak schválně napovídání pražských allotrií a konečně i zjevně kruté vtipkování o dřívějších sentimentálních.

Její chvěvné rozpaky, její němý, plaše vyhýbavý smutek, její tiché utrpení, její náhlé výbuchy pláče, jimž jen on tehda rozuměl, páli jej však i nyní ještě v duši.

Tehda však jich nedbal. "Tvrdým být" bylo tehda heslem jeho zpěného mozku, a bývalá láska, šetrnost, soucit, vše mu bylo slabostí, na níž nutno odvážně šlápnout, aby si jí člověk oderval z duše.

Ale znenáhla začla reakce. Ve chvílích únavy, ochablosti a výčitek zapadaly mu do duše zárodky k ní pohledem na tisícové obrazy lidského utrpení, hlubším proniklím vnošené snahy vědy tomu utrpění bránit, je mírnit, mnohým příklady obětavosti některých profesorů oživených ideami nejrzejší humanitě i živým jejich slovem — a hlavně silnými dřívějšími nárazy několika knih Dostojevského a Tolstého.

Nyní ovšem již dávno dospěl k přesvědčení, že jako podmučené bylo zapadnutí do hřivého života dřívější uzavřenosti a nesmělosti, tak že předcházeti muselo to několikáté bouření, aby plný zárodků vliv vykonati mohly ony první teplé dechy hlášené i spatiovaného altruismu, které zavazuly nad jeho duši. Ona musela býti dřív rozryta vášní a zhojena hříchem, aby vzkvétání v ní mohla první semena nových názorů, nového učení.

Vzpínaly se ovšem k moeným protestům v jeho nitru přeapadené a obklíčované theorie nejkrasnějšího individualismu a želely všemi zbraněmi proti útokům Zosimova naprostoého obětování se bližnímu (a dosud trval ten boj nedokončen), ale duše sama těmi zápasnými idej se šířila, jakoby se rozvíjvala ve všech záhybech svých. Odkrýval v ní nové, dosud mu neznámé partie, v citech svých nalézal nová hnutí, nové síly a povinnosti, z nichž to poznání mu zahofelo, že pouhé jen vlastní já je falešným, v tmy bludiště a v propast sebezhouby vedoucím světlem.

I hlubší vnikání do věd přírodních i mnohé jiné zkušenosti životní přispívaly k tomu obratu. O pustil život posledních let a s prudkostí podněcovanou poznávaním utrpěných ztrát dal se novou cestou, aniž by se však stal v pozítech nějakým zapřisáhlým asketou.

Nemohlo to ani býti, poněvadž z dob jeho bouřlivého quinquennia zbyla v něm vypěstěná zvýšená smyslnost a zbystření chápavosti pro každý, jiným zakrytý detail ženské krásy, půvalu a pikantnosti. Věděl, že ji nepotlačí zecla, ale byl odhodlán ji mírniti a silnou vůlí ovládat chtivost svých očí.

Si mnohokrát ještě stržen byl na staré pěšiny, ale pokaždé jen podrážděn couvnouti své energie znova se vzechopil a vracel k práci.

To byla doba, kde více jej zájimala filosofie, problémy života, než vlastní jeho věda. Četl a psal v ní mnoho. Svěřel se názory narážení na sebe se rozhovořoval, a na jeho myšlenkách i na neklidném stylu jeho essay, ért, obrátek i povídek i pouhých poznámek v zápisníku bylo cítiti teplotu zpěnou jejich krev. Byl v té době vše literátem než studentem, a nastalo i studium, ve kterém se již rozhodoval po několikerech menších úspěších oddat se celé literatuře. Četl počteba zanalysovat a převéstí svůj dosavadní život své vnitřní zápas, rozvoj svých citů a názorů až do jich nejskr-

tějších tajů — a vyfilosofovat si z toho všeho směr přístihu života. To zdálo se mu důležitější a přednější než všechno ostatní.

Byl sám sobě studijním předmětem v tomto úsilném podřizování se pořádku nového života, v kterém cítil nad jiné jeden kategoričský příkaz: nápravu křivd spáchaných na Anežce. Ze zjevu jejího mluvilo k němu — jenž stal se neobyčejně vnímavým pro mluvu fyziognomií — tiché její utrpení. Čítil, že jest povinen domoci se odpuštění a usmíření. Leželo na něm jako dluh, ježž nutno splatit k nabytí klidu. Účast a lítost a ní prosakovala jeho duši a oživila v ní touhu, způsobiti jí trochu radosti, vzbuditi její úsměv za tolikrát dřívější poranění.

Nevracel se láskou básníel mladík, nýbrž muž, jenž cítil, že ukřídil dobré duši přítelkyně; ne srdce hořel plamenem touhy, ale probíráte vůli, odměnit bol a přinášet teplo uklidnění.

Podporován a ke skutkům urychlen byl celý ten obrat i tehdejší choruvatí Anežčinou. Nastupoval z jara přivodila si silný rheumatismus a byla v stadiu rekonvalescence, když on tehda přijel na prázdniny.

Tane mu na mysli z té doby zcela jasné její přibledlá, polibky bolestí jako orosená tvář, z jejíhož pohledu jakoby mluvil jímavý vyčítavý stesk z netouženého návratu k životu. Ovšem dnes usazuje střízlivě a jasně, že kdyby v době jeho bouření byl se jen přiblížil k jeho srdci obraz ženy jiné, nebo kdyby byl román s Bettynou Kunzovou předcházet, místo co následoval, jinou cestou by se byl bral aneb aspoň jinak přistoupil k Anežce. Ale žádá z žen, jež do té doby líbal a k sobě vinul, nevatočila ani v předstředí jeho. Lečce je objímal, s úsměvem od nich odcházel, a ve vzpomínkách jeho žily takřka všechny jako jediný typ, vlastně jako volná družina jednoho a téhož typu. Obraz jedné splyval a druhou a zapomínal na ně i mátl si je jako jejich jména.

Byly jen pěnou v jeho představách, pěnou, ježž bubliny jedna za druhou znenáhla zanikají a v duši zhyzá jen kysloucí kvaa vědomí, že s nimi promarnil část svých sil, čarovné prisma svého mládí, schopnost iluzí a jasný, čistý a uctivý pohled na ženu vůbec. Pavučiny visely mu všude před zraky.

A výsed z tohoto špinavého quinquennia s ošklivostí k němu, předstoupil před zjev té skromné dívké bytosti, jež rozezpívala v dobách mladistvých tužeb a vznětů první a jediná jeho srdce. Předstoupil bez lásky — to v té době jisté — ale přece s oživenými vzpomínkami prvních svých citů, s páličím vědomím viny, s živou účastí dozráleho muže, budujícího si již pevné sloupy svých životních názorů a mravních zásad.

A jako dávno nečistě milé světlo padala v něj ta zářící čistota její duše — již teprve teď cenil — a známky hoře jejího i známky nemoci prudce rozdmýchaly jiskry účasti, soucitu a přátelství, jež jí nesl.

Ano, to byly ty dojmy tehdejších dob, a v nich tkvěly ty kořeny, jež nikdy pak již nemohl vytrhnouti ze svého srdce, třeba že v periodě svého románu s Bettynou na ně úplně zapomínal, a třeba že květem jejich nebyla láska. A třeba ani to, co před lety mladý oktáván a jurista cítil k ušitelce deerce, není mu v světě dečka možno nazvati láskou, tou pravou a žhavou, jak si představuje, že v některých srdcích po léta žije a hoří, svítí a hřeje — tolik je jisto, že aspoň k žádné ženě jiné nepočítal nikdy vřelějšího a čistějšího citu, co k zhasnající tam dnes v zadním pokoji ženě své.

K žádné; ani Bettynu nevyjímal. Ani tu! To bylo jen poslední vzplanutí potulné vášně — ovšem silné a v následcích svých moené — ale nie vše! dotvrzoval si skoro náruživě doktor ve vzpomínkové dušičce své rekapitulací.

VI.

Z tohoto znovu vzbuzeného a čistého vědomí tryskal mu pramének útechy v noční té chvíli. Jedna zvířet podřboval ve svém nejskrýtějším confidence: Vždyť já jsem před ní nepředstoupal se žádnou maskou. Vždyť

jsem jí nelhal lásku. Vždyť já nechtěl jí svadit ozele. Než již naděje, já chtěl pouze, aby poznala v mé změně, aby pochopila celé mé dřívější jednání. Obnažil jsem takřka před ní svou duši, aby viděla, že není tak špatná, jak se jí mohlo zdát, nýbrž že proniknuta je plným vědomím spáchaných vin, že rozlita je v ní lítost i úcta k ní i vděčnost a přátelství, tak že ona smí a může odpustit.

"Tout comprendre est tout pardonner", bylo mu tehda heslem i nadějí.

Ale jak nyní znova dospívá k těmto vzpomínkám, opět se v něm oživila ona myšlenka, jež zrodila se v něm hned v prvním roce jeho manželství:

"Zda právě tu jsem nechybil? Ne se stanoviska lidského, ale se stanoviska ozeblého psychologu? Stále jen od sebe, od vlastní duše jsem vycházel, ale moudrost by byla kázala, abych měl zřetel i k duši, povaze a citům jejímu. Já přišel se jí vyznat z viny, ji odprosit a říci jí: 'nejsem taký, za jakého jste mě měla, já ne sice lásku, ale úctu, vděčnost a přátelství k vám v srdci chová'; avšak zdaž nebylo lépe pro ni (i pro mne, jak nyní na celou věc hledím), když všechny naděje vzhledem ke mně takřka již byla ozelela a oplakala, nepřiblížovati se vůbec? Zapadnouti před ní? Umřít jí tenkrát nadobro jako člověk lásky její nehodný, než ukázat a přesvědčit ji znova, že duše má nebyla zkažena, srdce má zlé? Nebylo to vše ode mne tenkrát přeméklost citová, která v následcích svých uvedla mě vlastně na konec do manželství a ní? Přemrštěnou moralistní následkem prudké reakce? — Ji rmoutila má ztráta (to nyní vím, neboť milovala mě takřka od svého dětství až po dnešní den jedinou láskou ve svém životě), a co já přišel učinit? —

Nahradit jí tu ztrátu? Podat jí ten jediný lék, který jí mohl vrátit radost života — svou lásku? Ne! V té době, kdy již pochybovala o mně, kdy mohla již skutečně za to míti, že ztrácí muže, jenž lásky její nebyl hoden, a když již uzrávalo přesvědčení, že ztráta za tolik slz, jež pro mne prolila, vlastně ani nestála, v té době jsem se vrátil a vlastně znova roztrhl tím svým návratem, tou svou zpovědí i lítostí cílel se již jizvy, ale nepřiložil k nim pak jediného jistého léku, nýbrž slabý odvar léků jiných, jejichž účinek však nestačil na poranění tak hluboká. Jaká zbytečnost k žízni ženě vracet se sice těšivě, ale s prázdnotou nádobou, ježž obsah již dávno se vypařil!"

Zde byl ten první krok na cestu, která končila v stárech jeho manželství. Ovšem mohl a cesty té i později ještě sejití, ale navrátily se podél ní prodlením dalších dob i v něm hned v prvním roce jeho manželství:

"Zda právě tu jsem nechybil? Ne se stanoviska lidského, ale se stanoviska ozeblého psychologu? Stále jen od sebe, od vlastní duše jsem vycházel, ale moudrost by byla kázala, abych měl zřetel i k duši, povaze a citům jejímu. Já přišel se jí vyznat z viny, ji odprosit a říci jí: 'nejsem taký, za jakého jste mě měla, já ne sice lásku, ale úctu, vděčnost a přátelství k vám v srdci chová'; avšak zdaž nebylo lépe pro ni (i pro mne, jak nyní na celou věc hledím), když všechny naděje vzhledem ke mně takřka již byla ozelela a oplakala, nepřiblížovati se vůbec? Zapadnouti před ní? Umřít jí tenkrát nadobro jako člověk lásky její nehodný, než ukázat a přesvědčit ji znova, že duše má nebyla zkažena, srdce má zlé? Nebylo to vše ode mne tenkrát přeméklost citová, která v následcích svých uvedla mě vlastně na konec do manželství a ní? Přemrštěnou moralistní následkem prudké reakce? — Ji rmoutila má ztráta (to nyní vím, neboť milovala mě takřka od svého dětství až po dnešní den jedinou láskou ve svém životě), a co já přišel učinit? —

Nahradit jí tu ztrátu? Podat jí ten jediný lék, který jí mohl vrátit radost života — svou lásku? Ne! V té době, kdy již pochybovala o mně, kdy mohla již skutečně za to míti, že ztrácí muže, jenž lásky její nebyl hoden, a když již uzrávalo přesvědčení, že ztráta za tolik slz, jež pro mne prolila, vlastně ani nestála, v té době jsem se vrátil a vlastně znova roztrhl tím svým návratem, tou svou zpovědí i lítostí cílel se již jizvy, ale nepřiložil k nim pak jediného jistého léku, nýbrž slabý odvar léků jiných, jejichž účinek však nestačil na poranění tak hluboká. Jaká zbytečnost k žízni ženě vracet se sice těšivě, ale s prázdnotou nádobou, ježž obsah již dávno se vypařil!"

Zde byl ten první krok na cestu, která končila v stárech jeho manželství. Ovšem mohl a cesty té i později ještě sejití, ale navrátily se podél ní prodlením dalších dob i v něm hned v prvním roce jeho manželství:

"Zda právě tu jsem nechybil? Ne se stanoviska lidského, ale se stanoviska ozeblého psychologu? Stále jen od sebe, od vlastní duše jsem vycházel, ale moudrost by byla kázala, abych měl zřetel i k duši, povaze a citům jejímu. Já přišel se jí vyznat z viny, ji odprosit a říci jí: 'nejsem taký, za jakého jste mě měla, já ne sice lásku, ale úctu, vděčnost a přátelství k vám v srdci chová'; avšak zdaž nebylo lépe pro ni (i pro mne, jak nyní na celou věc hledím), když všechny naděje vzhledem ke mně takřka již byla ozelela a oplakala, nepřiblížovati se vůbec? Zapadnouti před ní? Umřít jí tenkrát nadobro jako člověk lásky její nehodný, než ukázat a přesvědčit ji znova, že duše má nebyla zkažena, srdce má zlé? Nebylo to vše ode mne tenkrát přeméklost citová, která v následcích svých uvedla mě vlastně na konec do manželství a ní? Přemrštěnou moralistní následkem prudké reakce? — Ji rmoutila má ztráta (to nyní vím, neboť milovala mě takřka od svého dětství až po dnešní den jedinou láskou ve svém životě), a co já přišel učinit? —

Nahradit jí tu ztrátu? Podat jí ten jediný lék, který jí mohl vrátit radost života — svou lásku? Ne! V té době, kdy již pochybovala o mně, kdy mohla již skutečně za to míti, že ztrácí muže, jenž lásky její nebyl hoden, a když již uzrávalo přesvědčení, že ztráta za tolik slz, jež pro mne prolila, vlastně ani nestála, v té době jsem se vrátil a vlastně znova roztrhl tím svým návratem, tou svou zpovědí i lítostí cílel se již jizvy, ale nepřiložil k nim pak jediného jistého léku, nýbrž slabý odvar léků jiných, jejichž účinek však nestačil na poranění tak hluboká. Jaká zbytečnost k žízni ženě vracet se sice těšivě, ale s prázdnotou nádobou, ježž obsah již dávno se vypařil!"

Zde byl ten první krok na cestu, která končila v stárech jeho manželství. Ovšem mohl a cesty té i později ještě sejití, ale navrátily se podél ní prodlením dalších dob i v něm hned v prvním roce jeho manželství:

"Zda právě tu jsem nechybil? Ne se stanoviska lidského, ale se stanoviska ozeblého psychologu? Stále jen od sebe, od vlastní duše jsem vycházel, ale moudrost by byla kázala, abych měl zřetel i k duši, povaze a citům jejímu. Já přišel se jí vyznat z viny, ji odprosit a říci jí: 'nejsem taký, za jakého jste mě měla, já ne sice lásku, ale úctu, vděčnost a přátelství k vám v srdci chová'; avšak zdaž nebylo lépe pro ni (i pro mne, jak nyní na celou věc hledím), když všechny naděje vzhledem ke mně takřka již byla ozelela a oplakala, nepřiblížovati se vůbec? Zapadnouti před ní? Umřít jí tenkrát nadobro jako člověk lásky její nehodný, než ukázat a přesvědčit ji znova, že duše má nebyla zkažena, srdce má zlé? Nebylo to vše ode mne tenkrát přeméklost citová, která v následcích svých uvedla mě vlastně na konec do manželství a ní? Přemrštěnou moralistní následkem prudké reakce? — Ji rmoutila má ztráta (to nyní vím, neboť milovala mě takřka od svého dětství až po dnešní den jedinou láskou ve svém životě), a co já přišel učinit? —

Nahradit jí tu ztrátu? Podat jí ten jediný lék, který jí mohl vrátit radost života — svou lásku? Ne! V té době, kdy již pochybovala o mně, kdy mohla již skutečně za to míti, že ztrácí muže, jenž lásky její nebyl hoden, a když již uzrávalo přesvědčení, že ztráta za tolik slz, jež pro mne prolila, vlastně ani nestála, v té době jsem se vrátil a vlastně znova roztrhl tím svým návratem, tou svou zpovědí i lítostí cílel se již jizvy, ale nepřiložil k nim pak jediného jistého léku, nýbrž slabý odvar léků jiných, jejichž účinek však nestačil na poranění tak hluboká. Jaká zbytečnost k žízni ženě vracet se sice těšivě, ale s prázdnotou nádobou, ježž obsah již dávno se vypařil!"

Zde byl ten první krok na cestu, která končila v stárech jeho manželství. Ovšem mohl a cesty té i později ještě sejití, ale navrátily se podél ní prodlením dalších dob i v něm hned v prvním roce jeho manželství:

ly jí dodávala skrytá naděje, že zvyk jej snad přece upoutá, a že v něm teplo oddaného přátelství ve vřelost moenější náklonnosti.)

Častěji a delší prodlévání ve venku mělo za nepozorovaný následek i zvýšený opět vliv strýčků. Účinky jeho jevíly se již po rose v nenáhlém ale postupném vracení se k systematickému o-pět studiu, a dokonaly úspěch jeho dovršen byl po dvou dalších letech složením posledních rigoros a konečnou promočí.

Cím více se blížilo k posledním zkouškám, tím více se a krátce díval na venku, ja upoután v Praze frequentním klinik a vytrvalou prací studijní. Tím i přeskočit anebo podkopat neměl energie, věda, že by tím znova vzbudil bolest a vyvolal slzy.

První dojmy obouvených styků s Anežkou sic v něm znenáhla slabily a chladly, ale cestu do staré školy na náměstí se sv. Floriánem šlapal přec každodenně, když meškal venku u strýce. Chodil pod každým svým přechodem radost, ženou vlněné a rozohřené, z kterých pokládal za neobtěžné splátky svého dluhu.

Chodil kliden ve svém svědomí, neboť nelhal lásku, nýbrž naopak (jako hned při prvním opětém setkání) na pouhé své přátelství stálý důraz kladl, a chodil bez obav, že by Anežce nedostačovala tato jeho přátelská odanost, když přece nepokryté jí na jeho dává, že hlubších citů od něho čekati nemůže. Tuto bezstarostnost posilovala i ta okolnost, že s nimi zároveň trávil večery ve školské zahradě nebo na procházkách náměstím mladý učitel Melichárek, který zjevně Anežce se dvořil a vůči němuž sice zůstávala okázale zdrželivou, ale jehož i vřelější a odvažnější projevy přec jen přijímala, byt bez odvety.

(Porozuměl ovšem dobře tomuto jejímu opatrnému chování, v němž jediným byla pro ni možnost nezbuditi jeho podezření, udržeti a sobě jeho návštěvy, a k němuž si

Uznáváte-li "Česko-Americký Venkov" za prospěšný časopis, doporučte ho svému sousedu a hleďte jej získati za odběratele.

Uznáváte-li "Česko-Americký Venkov" za prospěšný časopis, doporučte ho svému sousedu a hleďte jej získati za odběratele.

Uznáváte-li "Česko-Americký Venkov" za prospěšný časopis, doporučte ho svému sousedu a hleďte jej získati za odběratele.

Uznáváte-li "Česko-Americký Venkov" za prospěšný časopis, doporučte ho svému sousedu a hleďte jej získati za odběratele.

Uznáváte-li "Česko-Americký Venkov" za prospěšný časopis, doporučte ho svému sousedu a hleďte jej získati za odběratele.

Uznáváte-li "Česko-Americký Venkov" za prospěšný časopis, doporučte ho svému sousedu a hleďte jej získati za odběratele.

Uznáváte-li "Česko-Americký Venkov" za prospěšný časopis, doporučte ho svému sousedu a hleďte jej získati za odběratele.

Uznáváte-li "Česko-Americký Venkov" za prospěšný časopis, doporučte ho svému sousedu a hleďte jej získati za odběratele.

Uznáváte-li "Česko-Americký Venkov" za prospěšný časopis, doporučte ho svému sousedu a hleďte jej získati za odběratele.

Uznáváte-li "Česko-Americký Venkov" za prospěšný časopis, doporučte ho svému sousedu a hleďte jej získati za odběratele.

Uznáváte-li "Česko-Americký Venkov" za prospěšný časopis, doporučte ho svému sousedu a hleďte jej získati za odběratele.

Uznáváte-li "Česko-Americký Venkov" za prospěšný časopis, doporučte ho svému sousedu a hleďte jej získati za odběratele.

Uznáváte-li "Česko-Americký Venkov" za prospěšný časopis, doporučte ho svému sousedu a hleďte jej získati za odběratele.

Uznáváte-li "Česko-Americký Venkov" za prospěšný časopis, doporučte ho svému sousedu a hleďte jej získati za odběratele.

Uznáváte-li "Česko-Americký Venkov" za prospěšný časopis, doporučte ho svému sousedu a hleďte jej získati za odběratele.

Uznáváte-li "Česko-Americký Venkov" za prospěšný časopis, doporučte ho svému sousedu a hleďte jej získati za odběratele.

POJIŠTĚNÍ PROTI BOLESTEM.

Kdykoliv vás stihnou nějaké bolesti v zádech, hostec, neuralgie, ochromení neb stuhlost svalů, kloubů, bolesti na prsou v boku, vyvrtnutí, polámání, pohmoždění a tým podobné, kde místního prostředku jest zapotřebí — nic vám nezjedná tak rychlou a jistou úlevu jako

SEVERŮV GOTHARDSKÝ OLEJ.

Opatřte si jej co nejdříve. Přesvědčte se o jeho výborných vlastnostech. Nikdy nebuďte bez něj.

"Kašel přestal" --

Láhev tohoto mazání v domě znamená Pojištění protibolestem Cena 50 centů.

"Patnáct kapek" --

V případech vleklé neb trvalé zácpy, chatrného zažívání, ztenivění jater, dyspepsie, tláčené ochablosti neb vysilení, zajistíte si zlepšení zdraví, budete-li po jídle bráti od 15 kapek do čajové lžičky známý

Severův
BALSÁM PRO PLÍCE.

Takové vám pomůže. Zkuste jej!

Cena 25 a 50 centů.

Severův
ŽIVOTNÍ BALSÁM.

Lék vzácných vlastností.

Cena 75 centů.

Zádejte Severův kalendář a domácí lékař na rok 1912. Jest zdarma. Obdržíte všude v lékárnách.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA